

องค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดี ด้านการวิจัย

เทคนิคการเขียนบทความวิจัย
เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่

ปีการศึกษา 2567

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

แนวปฏิบัติที่ดี

การจัดการความรู้ขององค์กรด้านการวิจัย

เรื่อง เทคนิคการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่

กระบวนการรวบรวมองค์ความรู้ขององค์กร หรือ Knowledge Management (KM) ของทางคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ในประเด็น “เทคนิคการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่” นี้เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ความรู้และมุมมองจากคณาจารย์ นักวิจัยและบุคลากรของคณะ ทั้งนี้คณะกรรมการดำเนินงานการจัดการความรู้ด้านการวิจัยได้รวบรวมประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสรุปจัดทำรายงานเผยแพร่แก่บุคลากร และจัดเก็บไว้เป็นคลังองค์ความรู้ขององค์กร (KM) ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกสำหรับการค้นหาและติดตามเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อไป

แนวทางการเขียนบทความวิจัยให้ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่

แนวทางและขั้นตอนที่สำคัญในการเขียนบทความวิจัยเพื่อให้ได้รับการตีพิมพ์ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 หลังจากที่ได้ทำงานวิจัยและได้ผลการทดลองเป็นที่น่าพอใจเรียบร้อยแล้ว จึงสามารถเริ่มต้นเขียนบทความวิจัยได้ ซึ่งในการเขียนบทความที่ดี มีสิ่งที่ควรคำนึงถึงดังนี้

- เป็นผลที่ได้มาจากการวิจัยที่มีคุณภาพ มีความคิดริเริ่ม (originality) และมีความใหม่ (novelty)
- ส่งบทความวิจัยเพื่อลงตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่อยู่ในฐานข้อมูลที่ สกอ. รับรอง และถ้าเป็น วารสารนานาชาติก็ควรพิจารณาถึงค่า Impact factor ด้วย

- เลือกวารสารที่จะส่งตีพิมพ์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาของบทความวิจัย

- ภาษาที่ใช้ในการเขียนควรเป็นภาษาทางการ

- ไม่ควรใช้ภาษาพูดและคำสรรพนาม

- ถ้าตีพิมพ์ลงในวารสารภาษาไทย ถ้าใช้คำทับศัพท์ก็ต้องสอดคล้องกับศัพท์

ราชบัณฑิตยสถาน

- ศึกษารูปแบบการเขียนบทความจากวารสารที่ต้องการจะส่งไปตีพิมพ์ให้เข้าใจและชัดเจน เพราะวารสารต่างๆ จะมีข้อกำหนดและรูปแบบในการตีพิมพ์แตกต่างกัน เช่น รูปแบบ (format) ฟอนต์ การอ้างอิง และอื่นๆ

- เตรียมต้นฉบับให้ตรงตามข้อกำหนดของวารสาร

- เขียนเนื้อหาแต่ละส่วนให้ชัดเจน กระชับ หนักแน่น เข้มข้น และเรียงลำดับข้อมูลอย่างถูกต้อง

และสมเหตุสมผล

- เนื้อหาสัมพันธ์และไปในแนวทางเดียวกัน (consistent) และอ่านเข้าใจง่าย

- อ่านแล้วได้ความรู้ใหม่ ทฤษฎีใหม่ หรือความคิดใหม่

ขั้นตอนที่ 2 เขียนบทความวิจัยในแต่ละส่วน โดยเริ่มจากหัวข้อที่สามารถเขียนได้ง่ายก่อน (ตามความถนัดของผู้เขียน) โดยรายละเอียดในหัวข้อต่างๆ เรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ชื่อเรื่อง (title), ผู้เขียน (author) และหน่วยงานต้นสังกัด (affiliation)

- ตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับงานวิจัย และดึงดูดใจบรรณาธิการ (editor) และผู้อ่านพิจารณา (reviewer)

- หลีกเลี่ยงการตั้งชื่อเรื่องที่กำลังถกเถียงและไม่น่าสนใจ (ชื่อเรื่องที่ดีควรบ่งบอกถึงประเด็นสำคัญของงานวิจัย)

2) บทนำ (introduction) ความเป็นมา วัตถุประสงค์ ขอบเขต บทความและทฤษฎีที่สัมพันธ์

- ทบทวนวรรณกรรมที่ได้มีการนำเสนอก่อนหน้านี้ให้ครบถ้วน (literature review) โดยพยายามอ้างอิงงานวิจัยใหม่ๆ ที่ตีพิมพ์ก่อนหน้านี้ไม่นานที่คล้ายกับงานวิจัยของเรา

- เน้นอธิบายว่างานวิจัยของเราแก้ปัญหาทางวิจัยเดิมอย่างไร แตกต่างหรือโดดเด่นจากงานวิจัยที่ทำมาก่อนหน้านี้อย่างไร

- เน้นให้เห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากงานวิจัยของเรา

3) วัสดุอุปกรณ์ และวิธีดำเนินการ (methodologies)

- อธิบายขั้นตอนการดำเนินการให้ชัดเจนและกระชับ เพื่อให้ผู้อ่านที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเช่นเดียวกับเรา สามารถทำการทดลองซ้ำแล้วได้ผลลัพธ์เช่นเดียวกับงานวิจัยของเรา

4) ผลและการวิเคราะห์ผล (results and analysis) ในรูปข้อความ ตาราง กราฟ หรือรูปภาพ

- เป็นหัวใจหลักของบทความที่เขียนขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าทำวิจัย/ศึกษาแล้วได้อะไร ค้นพบอะไร

- พยายามแสดงผลโดยใช้รูปไดอะแกรม ตาราง กราฟ หรืออื่นๆ ให้ชัดเจน สวยงามถูกต้อง และน่าเชื่อถือเพราะเป็นส่วนที่สำคัญที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจผลลัพธ์ได้ง่าย

- ควรจัดเรียงเนื้อหาให้เหมาะสม เรียงตามลำดับความสำคัญก่อนหลัง

5) การวิจารณ์ผล (discussion)

- อธิบายผลลัพธ์ที่ได้จากการทดลองให้ชัดเจน (ถ้าได้ผลลัพธ์ที่แปลกๆ ก็ต้องพยายามหาเหตุผลมาอธิบายให้ได้ เพื่อหลีกเลี่ยงการตั้งคำถามของผู้อ่าน)

- ในวารสารบางฉบับ ส่วนผลและการวิเคราะห์ผลกับส่วนวิจารณ์ผลอาจรวมอยู่ในส่วนเดียวกัน (บางฉบับอาจแยกกัน)

- ผลและการวิเคราะห์ผล เป็นการนำเสนอข้อค้นพบ หรือผลการศึกษา หรือแปลผลการทดลอง/ศึกษาออกมาให้ผู้อ่านเข้าใจ

- การวิจารณ์ผล อาจทำโดยการเปรียบเทียบผลที่เราค้นพบกับการศึกษาก่อนหน้านี้ (ซึ่งต้องอาศัยการทบทวนวรรณกรรมจำนวนมากมาก่อน) วิเคราะห์ประเด็นที่เราเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยกับนักวิจัยอื่น แล้วนำเสนอ/แนะนำข้อค้นพบและประโยชน์จากงานวิจัยของเรา

6) สรุป (conclusion) และข้อเสนอแนะ

- เริ่มต้นควรกล่าวถึงสาเหตุของการทำงานวิจัยนี้ว่าทำขึ้นเพื่อศึกษาหรือแก้ปัญหาอะไร จากนั้นก็อธิบายผลลัพธ์ที่ได้จากการทดลอง แล้วก็ปิดท้ายด้วยการให้ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของงานวิจัยนี้

7) คำขอบคุณ (acknowledgement) (ถ้ามี)

- เขียนคำขอบคุณให้กับบุคคลต่างๆ ที่ช่วยให้คำปรึกษาหรือเครื่องมือ รวมทั้งขอบคุณแหล่งทุนที่สนับสนุนการทำวิจัยของเรา

8) เอกสารอ้างอิง (references)

- ควรเคร่งครัดกับรูปแบบของการเขียนเอกสารอ้างอิงของวารสารแต่ละฉบับ
- พยายามใช้เอกสารอ้างอิงที่ใหม่ๆ เพื่อแสดงให้เห็นว่างานวิจัยของเราไม่ล้าสมัย

9) บทคัดย่อ (abstract) หรือสาระสังเขป (summary)

- เป็นส่วนที่สำคัญและเขียนยากที่สุด จึงควรเขียนเป็นลำดับสุดท้าย
- บทคัดย่อที่ดีจะต้องกระชับ เข้าใจง่าย และสื่อถึงประโยชน์ของงานวิจัยนี้
- วารสารส่วนใหญ่จะจำกัดจำนวนคำในบทคัดย่อ เช่น ไม่เกิน 300 คำ ดังนั้นจะต้องเขียนไม่เกินที่กำหนดอย่างเคร่งครัด
- สาระสำคัญในบทคัดย่อ ควรประกอบด้วย ปัญหาหรือวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย ทฤษฎีหรือวิธีการทดลอง/ศึกษาที่ใช้ในการศึกษา สรุปผลการทดลอง และข้อสรุปที่สำคัญ

ข้อสังเกตในการตีพิมพ์เผยแพร่

การตีพิมพ์เผยแพร่มี 2 รูปแบบ ซึ่งมีจุดประสงค์และระดับความยากและง่ายแตกต่างกัน ดังนี้

1) การเผยแพร่ในที่ประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ (conference) จะเป็นการนำผลงานวิจัยที่เพิ่งทำเสร็จมาเขียนเป็นบทความแล้วส่งให้ที่ประชุมวิชาการพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (reviewer) เพื่อประเมินคุณค่าและความถูกต้อง เมื่ออนุมัติผ่าน บทความก็จะได้รับการตีพิมพ์รวมเล่มในเอกสารประกอบการประชุมวิชาการ (proceedings) โดยในการประชุมผู้วิจัยจะต้องมานำเสนอบทความของตนเอง โดยการนำเสนออาจจะอยู่ในรูปโปสเตอร์ (poster) หรือแบบปากเปล่า (oral)

○ ข้อดีคือผลงานวิจัยจะได้รับการเผยแพร่อย่างรวดเร็ว ปัจจุบันมีเวทีลักษณะนี้จำนวนมาก โอกาสในการนำเสนอจึงมีมาก นอกจากนี้ที่ประชุมวิชาการยังเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบรรดานักวิจัยท่านอื่นจึงมีประโยชน์มากสำหรับการส่งบทความที่ยังไม่สมบูรณ์เต็มที่ออกไปทดสอบ เพื่อนำผลตอบรับกลับมาปรับปรุงให้ดีขึ้นสำหรับการตีพิมพ์ลงในวารสารต่อไป นอกจากนี้ประโยชน์อีกอย่างหนึ่งคือ การสร้างชื่อเสียงให้นักวิจัยอื่นรู้จักและสร้างเครือข่ายกับนักวิจัยในสาขาเดียวกัน

○ ข้อควรระวัง เนื่องจากการจัดประชุมวิชาการในปัจจุบันมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมาก จึงส่งผลให้คุณภาพในภาพรวมลดลง นอกจากนี้งานประชุมวิชาการบางแห่งจัดขึ้นเพื่อหวังเพียงผลกำไรหรือเพื่อให้บรรดาผู้จัดงานและครอบครัวได้ไปเที่ยวฟรี รวมทั้งหลายมหาวิทยาลัยเริ่มมีการจัดประชุมวิชาการเป็นของตนเองจึงอาจทำให้ขาดคุณภาพและขาดความเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้อย่างจริงจัง ดังนั้นผู้เขียนบทความวิจัยจึงควรเลือกที่ประชุมวิชาการที่มีความเกี่ยวข้องหรือความเชี่ยวชาญตรงกับงานของนักวิจัยให้มากที่สุด

2) การเผยแพร่ในงานวารสารวิชาการ (journal) ถือเป็นทางการและได้รับการยอมรับมากที่สุดในวงการวิชาการโดยขั้นตอนการส่งผลงานตีพิมพ์จะเริ่มจากการส่งต้นฉบับของบทความพร้อมทั้งจดหมายนำ (cover letter) ถึงบรรณาธิการ เพื่อเกริ่นนำการค้นพบหรือความสำคัญของงาน ปัจจุบันวารสารหลายฉบับมีเว็บไซต์เป็นของตนเอง โดยผู้เขียนสามารถลงทะเบียนเข้าเป็นผู้ใช้งานและทำการส่งเอกสารต้นฉบับเพื่อตีพิมพ์และติดตามผลทางออนไลน์ได้เลย โดยไม่จำเป็นต้องส่งทางไปรษณีย์เหมือนในอดีต สำหรับผลของการพิจารณาจะเป็นไปได้ 3 กรณี ดังนี้

2.1) การปฏิเสธ (reject) นักวิจัยอาจนำข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิมาใช้ปรับปรุงบทความวิจัยของเรา เพื่อให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ก่อนส่งไปตีพิมพ์ที่วารสารอื่น

2.2) การส่งกลับมาแก้ไข (revise) จะมีการกำหนดระยะเวลาให้ส่งกลับคืนด้วย โดยอาจแนะนำให้ทำการทดลองเพิ่ม ให้แก้ไขต้นฉบับและ/หรือให้ตอบคำถามต่างๆ (การแก้ไขอาจต้องทำ 2 – 3 รอบ ซึ่งเมื่อแก้ไขแล้ว ก็มีโอกาสดังกล่าวได้รับการตีพิมพ์สูง)

2.3) การตอบรับให้ตีพิมพ์ (accept) ทางวารสารจะจัดทำต้นฉบับที่เหมือนจริงในวารสารส่งให้นักวิจัยตรวจทานอีกครั้ง เพื่อป้องกันความผิดพลาด นักวิจัยต้องรีบดำเนินการตรวจแก้ไขและส่งกลับคืนตามระยะเวลาที่กำหนด

1. บทความวิจัย (research article) เป็นบทความเสนอผลงานวิจัยหรือผลงานที่ได้จากการศึกษาวิจัยในด้านทฤษฎีหรือจากการทดลอง และเป็นข้อมูลที่ผู้อ่านที่มีความชำนาญด้านเดียวกับผู้เขียนสามารถศึกษาและทำการทดลอง เพื่อให้ได้ผลลัพธ์เดียวกัน (ไพโรจน์ ธีรธนากุล, 2545: 142)

2. ฐานข้อมูลวารสารวิจัยที่นิยมเช่น ดัชนีอ้างอิง Thailand Citation Index (TCI), ดัชนีอ้างอิง SCImago ซึ่งอยู่ในฐานข้อมูล Scopus ของบริษัท Elsevier, และดัชนีอ้างอิง ISI ซึ่งเป็นของบริษัท Thomson Reuters

3. ในปัจจุบันวารสารวิชาการมีจำนวนมากซึ่งมีคุณภาพและมาตรฐานแตกต่างกันไป (มีตั้งแต่ระดับง่ายจนถึงยากมาก และใช้เวลาในการพิจารณาหลายเดือนถึงเป็นปี)

ประมวลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้ขององค์กร

การจัดการความรู้ขององค์กรด้านการวิจัย เรื่อง “เทคนิคการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่” ประกอบไปด้วยแนวปฏิบัติที่ถอดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการด้านการวิจัยจากคณะกรรมการผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 8 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ประเด็นงานวิจัยที่สนใจ

จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านงานวิจัยของอาจารย์ในคณะ พบว่า อาจารย์มีความสนใจในประเด็นวิจัยที่หลากหลายและครอบคลุมหลายสาขา โดยเฉพาะงานวิจัยเชิงวิชาการซึ่งมุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ การพัฒนาต่อยอดทฤษฎี และการตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการที่ได้รับการยอมรับ ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ อาทิ งานวิจัยในชั้นเรียน โดยเน้นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การประเมินผล และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะผู้เรียน

งานวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้วิธีการทดลองเพื่อศึกษาพฤติกรรม การตัดสินใจ หรือผลกระทบของตัวแปรต่างๆ ตามประเด็นที่สนใจ

งานวิจัยประเภทวรรณกรรม เพื่อการทบทวนองค์ความรู้ วิเคราะห์ประเด็นด้านวรรณกรรม เพื่อนำไปต่อยอดในการศึกษาเชิงลึก

งานวิจัยในตลาดทุน สายการเงินและเศรษฐศาสตร์ โดยเน้นการวิเคราะห์พฤติกรรมของนักลงทุน ความผันผวนของตลาดหลักทรัพย์ และผลกระทบของปัจจัยเศรษฐกิจมหภาค

งานวิจัยด้านการบริหาร การศึกษาประเด็นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ กลยุทธ์องค์กร และการบริหารการเปลี่ยนแปลง สะท้อนถึงความต้องการพัฒนาองค์ความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้

งานวิจัยเกี่ยวกับการนำเข้า-ส่งออกและการค้าระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เช่น บทบาทของไทยในเวทีการค้าโลก บทบาทของ FTA (Free Trade Agreements) ต่อการส่งออกของไทย

ส่วนใหญ่มองว่าประเด็นความสนใจในหัวข้อวิจัยจะเป็นแรงขับเคลื่อนหลักในการทำการวิจัยของบุคลากรในคณะต่อไป

2. แรงจูงใจหลักที่ทำงานวิจัย

แรงจูงใจหลักที่ส่งผลต่อการทำงานวิจัยมีหลากหลายปัจจัย โดยส่วนใหญ่มีเป้าหมายเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นการขอตำแหน่งทางวิชาการ เช่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ หรือ ศาสตราจารย์ ซึ่งจำเป็นต้องมีผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติและนานาชาติ อาจารย์ส่วนใหญ่มองว่างานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของภาระงานวิชาการที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ อีกทั้งการทำวิจัยยังถูกกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินการทำงาน ตามข้อบังคับ นโยบายของทางมหาวิทยาลัย

อีกแรงจูงใจสำคัญ คือ ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอน โดยอาจารย์มองว่างานวิจัยสามารถช่วยต่อยอดเนื้อหาในชั้นเรียน ทำให้การสอนมีความทันสมัย เชื่อมโยงกับบริบทจริง และตอบโจทย์การเรียนรู้ของนักศึกษาในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ การเข้าถึงฐานข้อมูลระดับโลก เช่น Scopus, Web of Science หรือ Science Direct ก็เป็นปัจจัยสนับสนุนที่ช่วยให้อาจารย์สามารถค้นหาข้อมูลใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการวิจัยและการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อาจารย์บางท่านมีแรงผลักดันจากความต้องการค้นพบองค์ความรู้ใหม่ เพื่ออธิบายหรือแก้ไขปัญหาที่พบในสังคมหรือในภาคปฏิบัติ รวมถึงความตั้งใจที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาชุมชน ผู้ประกอบการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสะท้อนถึงบทบาทของอาจารย์ในฐานะผู้สร้างความรู้ที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสังคมโดยรวม

3. งบประมาณในการทำงานวิจัย

เรื่องงบประมาณในการทำงานวิจัยเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพและขอบเขตของงานวิจัยอย่างมีนัยสำคัญ โดยอาจารย์หลายท่านมีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณส่วนตัวหรือทุนวิจัยส่วนตัว เนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนจากแหล่งทุนภายนอกหรือภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานวิจัยต้องทำภายใต้ข้อจำกัด เช่น จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่น้อยลง การเก็บข้อมูลยังมีต้นทุน เช่น ค่าตอบแทนกลุ่มตัวอย่างหรือค่าดำเนินการภาคสนาม การใช้เครื่องมือหรือเทคโนโลยีที่จำกัด และการวิเคราะห์ข้อมูลในขอบเขตที่จำกัด ค่าใช้จ่ายในการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน ทำให้บางวิจัยส่วนตัวกลายเป็นข้อจำกัดสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพในเชิงลึกของงานวิจัย

ในกรณีที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย (งบรายได้) หรือจากหน่วยงานภายนอก เช่น สำนักงานวิจัยแห่งชาติ (วช.) อาจารย์สามารถออกแบบงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งในด้านการเก็บข้อมูลที่หลากหลาย การเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์เชิงลึก ซึ่งช่วยยกระดับคุณภาพของงานวิจัยให้สามารถตีพิมพ์ในวารสารระดับสูง หรือสร้างประโยชน์ในเชิงสาธารณะได้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม งบประมาณจากแหล่งทุนต่าง ๆ มักมีข้อกำหนดและกระบวนการขอรับที่เข้มงวด ทำให้บางครั้งอาจารย์ยังคงต้องพึ่งพาทุนส่วนตัวควบคู่กันไป ทั้งนี้ อาจารย์บางส่วนสะท้อนว่า มีความต้องการให้มีการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอ โดยเฉพาะสำหรับงานวิจัยในชั้นเรียนที่ควรมีแหล่งทุนเฉพาะภายในคณะหรือมหาวิทยาลัย เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยรวม

โดยสรุป อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นพ้องว่า งบประมาณมีผลโดยตรงต่อคุณภาพและประสิทธิภาพของงานวิจัย และควรได้รับการสนับสนุนอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถดำเนินงานวิจัยได้อย่างเต็มศักยภาพ ตอบโจทย์ทั้งเชิงวิชาการ การเรียนการสอน และการสร้างประโยชน์ต่อชุมชนหรือสังคมในวงกว้าง

4. หลักในการเลือกวารสารเพื่อตีพิมพ์ผลงานวิจัย

เกณฑ์หลักในการเลือกวารสารเพื่อตีพิมพ์ผลงานวิจัย มีหลายปัจจัยประกอบกัน โดยอาจารย์ให้ความสำคัญกับความสอดคล้องของวารสารกับเนื้อหาของงานวิจัย เพื่อให้ผลงานได้รับการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ และมีโอกาสเผยแพร่จากวารสารนั้นๆ ถัดมาคือ ฐานของวารสาร เช่น Scopus, TCI หรือมี Impact Factor ซึ่งอาจารย์เลือกใช้ตามวัตถุประสงค์ของผลงาน เช่น สำหรับการขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือการเผยแพร่ผลงานในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ

อีกเกณฑ์สำคัญที่อาจารย์คำนึงถึงคือ ค่าธรรมเนียมในการตีพิมพ์ โดยมักเลือกวารสารที่ไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือมีค่าธรรมเนียมในระดับที่เหมาะสม เนื่องจากหลายท่านต้องใช้งบส่วนตัวในการดำเนินการ และค่าธรรมเนียมที่สูงเกินไปอาจกลายเป็นอุปสรรคสำคัญในการส่งตีพิมพ์ นอกจากนี้ ความเร็วในการพิจารณาบทความ ก็เป็นอีกปัจจัยสำคัญ โดยเฉพาะเมื่องานวิจัยมีกรอบเวลา เช่น เพื่อใช้ประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือรายงานผลในโครงการวิจัย ทั้งนี้ อาจารย์ยังพิจารณาถึงการยอมรับของวารสารในวงวิชาชีพของตนเองเป็นองค์ประกอบสำคัญร่วมด้วย เพื่อให้ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์เกิดความน่าเชื่อถือและมีคุณค่าในแวดวงวิชาการที่เกี่ยวข้อง

5. การส่งบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่

ในการส่งบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ มีอุปสรรคสำคัญในการส่งบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการตีพิมพ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้องการส่งบทความไปยังวารสารในฐานข้อมูลระดับสากล เช่น Scopus ซึ่งมักมีค่าธรรมเนียมสูง ทำให้หลายท่านไม่สามารถดำเนินการได้ต่อเนื่อง เนื่องจากข้อจำกัดทางงบประมาณ บางท่านใช้ทุนส่วนตัว โดยไม่มีการสนับสนุนจากแหล่งทุน ส่งผลให้เลือกส่งบทความเฉพาะวารสารที่ไม่คิดค่าธรรมเนียมหรืออยู่ในฐานข้อมูลภายในประเทศ เช่น TCI แทน เลือกวารสารที่เหมาะสมกับงบประมาณที่มี

นอกจากนี้ ความรู้ทางภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะในส่วนของการเรียบเรียงบทคัดย่อและเนื้อหาบทความให้ได้มาตรฐานทางวิชาการ ถือเป็นอีกหนึ่งความท้าทายที่สำคัญ อาจารย์บางท่านรู้สึกว่าการสื่อสารความคิดและข้อมูลวิจัยในภาษาอังกฤษอย่างชัดเจนและถูกต้อง เป็นเรื่องยากสำหรับอาจารย์บางท่าน โดยเฉพาะเมื่อต้องย่อเนื้อหางานวิจัยที่มีปริมาณมากให้กระชับอยู่ในจำนวนหน้าที่วารสารกำหนด ความซับซ้อนของรูปแบบและข้อกำหนดของแต่ละวารสารจึงกลายเป็นอุปสรรคที่ต้องใช้เวลาและความพยายามอย่างมาก นอกจากนี้ ระยะเวลาในการพิจารณาบทความ ที่บางครั้งนานเกินไป ยังทำให้อาจารย์ต้องเผชิญกับความล่าช้าในการเผยแพร่ผลงานและส่งผลกระทบต่อแผนการพัฒนางานทางวิชาการของตนเองอีกด้วย

ดังนั้น ควรมีการสนับสนุนทั้งในด้านภาษา ทุนวิจัย และระบบช่วยเหลือทางเทคนิค เพื่อให้อาจารย์สามารถเผยแพร่ผลงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6. การใช้ AI เข้ามาช่วย ในการทำวิจัย

โดยรวมแล้วพบว่า มีความเห็นด้วยในระดับหนึ่งเกี่ยวกับการใช้ AI เข้ามาช่วยในการทำวิจัย เนื่องจาก AI สามารถช่วยให้งานวิจัยดำเนินไปได้รวดเร็วขึ้น โดยเฉพาะในส่วนที่ไม่ซับซ้อน เช่น การค้นหาข้อมูล การอ่านและสรุปข้อมูล การค้นหางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หรือการช่วยเขียนบทความในเบื้องต้น ซึ่งช่วยลดภาระงานที่ใช้เวลามาก

และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของนักวิจัย อย่างไรก็ตาม หลายคนยังเห็นว่า AI ไม่สามารถทดแทนการทำวิจัยเชิงคุณภาพได้ เนื่องจากงานวิจัยประเภทนี้ต้องอาศัยการตีความ วิเคราะห์ และอภิปรายผลที่ต้องใช้ความคิดเชิงลึกและความละเอียดอ่อน ซึ่ง AI ยังไม่สามารถทำได้ในระดับเดียวกับมนุษย์

ในด้านความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของบทความที่เขียนด้วย AI อาจารย์บางท่านสะท้อนว่า ระบบตรวจสอบการใช้ AI ในงานเขียนยังไม่มีชัดเจนและแม่นยำมากพอ ในบางครั้งบทความที่เขียนโดยมนุษย์กลับถูกตรวจพบว่าเป็นงานที่สร้างโดย AI ซึ่งสร้างความสับสนและข้อกังวลในเรื่องความโปร่งใสและมาตรฐานทางวิชาการ ดังนั้น การใช้ AI จึงต้องทำอย่างมีสติและควบคู่กับการตรวจสอบและแก้ไขโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพและถูกต้องตามหลักวิชาการ

โดยสรุป อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่า AI เป็นเครื่องมือที่ดีและมีประโยชน์ในการสนับสนุนงานวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพและลดเวลาในขั้นตอนที่ใช้แรงงานมาก แต่ไม่ควรพึ่งพา AI มากเกินไป จนละเลยการวิเคราะห์เชิงลึกและการใช้วิจารณญาณของนักวิจัย ซึ่งยังเป็นหัวใจสำคัญของการวิจัยที่มีคุณภาพและมีความหมาย ทั้งนี้ การพัฒนาทักษะการใช้ AI อย่างถูกวิธีและการสร้างความเข้าใจในข้อจำกัดของเทคโนโลยีจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักวิจัยในยุคปัจจุบัน

7. ความต้องการการสนับสนุนด้านงานวิจัยของบุคลากรจากทางคณะ

พบว่า อาจารย์มีความต้องการให้ทางคณะสนับสนุนงานวิจัยในหลายด้านเพื่อส่งเสริมศักยภาพของบุคลากร ดังนี้

ความต้องการหลัก คือ การมีที่ปรึกษาทางวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้คำแนะนำที่ถูกต้องและเหมาะสมในกระบวนการทำงานวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของการออกแบบวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนบทความทางวิชาการ ที่ปรึกษาทางวิชาการจะช่วยลดอุปสรรคและเพิ่มโอกาสให้กับผู้วิจัยในการสร้างผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้น รวมถึงการส่งเสริมให้มีการอบรมเชิงลึกในด้านต่าง ๆ เช่น การใช้สถิติขั้นสูง ซึ่งหลายท่านเสนอให้จัดอบรมแบบไม่เก็บค่าใช้จ่าย และควรมีโปรแกรมสถิติฟรีให้บุคลากรได้งานควบคู่กับที่ปรึกษาด้านสถิติ เพื่อเพิ่มความมั่นใจและทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ การอบรมเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือวิจัยและเทคโนโลยีใหม่ ๆ จะช่วยเพิ่มทักษะและประสิทธิภาพในการทำวิจัยอย่างมาก

นอกจากนี้ อาจารย์ยังต้องการให้มีการสนับสนุนด้านทุนวิจัยที่เหมาะสมและเพียงพอ เพื่อเป็นทางเลือกหนึ่งให้กับบุคลากรได้มีโอกาสดำเนินงานวิจัยได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะทุนที่เปิดโอกาสสำหรับงานวิจัยหลากหลายประเภท เพื่อส่งเสริมความหลากหลายของผลงานและเพิ่มโอกาสในการเผยแพร่ผลงานในระดับสากล

โดยสรุป อาจารย์ในคณะเห็นว่าการสนับสนุนงานวิจัยควรครอบคลุมทั้งการมีที่ปรึกษาทางวิชาการ การอบรมทักษะที่จำเป็น การจัดสรรทุนวิจัยอย่างเหมาะสม รวมถึงการจัดเตรียมเครื่องมือและทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อสร้างบรรยากาศและโอกาสในการทำวิจัยที่ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพงานวิจัยและการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในคณะอย่างยั่งยืน

8. ความต้องการการสนับสนุนด้านงานวิจัยของบุคลากรจากทางคณะ

อาจารย์มีข้อเสนอแนะว่าควรมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในด้านการทำวิจัย มาทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาหลักของคณะ เพื่อช่วยแนะนำและสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยเพิ่มคุณภาพงานวิจัยและสร้างแรงจูงใจให้กับผู้วิจัยรุ่นใหม่ได้มากขึ้น

ในส่วนของการสนับสนุนทุนวิจัย อาจารย์เสนอให้มีการจัดสรรทุนวิจัยและการพิจารณาทุนที่ครอบคลุมความต้องการทั้งด้านการวิจัยและการเรียนการสอน ไม่ควรมุ่งเน้นเพียงแค่ตอบโจทย์แผนงานของมหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่ควรเปิดโอกาสให้ครอบคลุมงานวิจัยที่ช่วยพัฒนาการเรียนการสอนและส่งเสริมศักยภาพของบุคลากรได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้เกิดผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและตอบโจทย์ทั้งในด้านวิชาการและการพัฒนาการศึกษา

นอกจากนี้ อาจารย์ยังขอขอบคุณมหาวิทยาลัยที่จัดหาเครื่องมือช่วยตรวจสอบงานวิจัยอย่าง Turnitin ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การตรวจสอบความซ้ำซ้อนของงานเขียนมีความน่าเชื่อถือและรวดเร็วขึ้น ลดปัญหาการคัดลอกวรรณกรรม และส่งเสริมความซื่อสัตย์ทางวิชาการ

เทคนิคการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่

การเขียนบทความวิจัยที่มีคุณภาพเพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการต้องอาศัยเทคนิคและกลยุทธ์ที่เฉพาะเจาะจง ดังนี้:

การวางแผนและเตรียมความพร้อม

การเลือกวารสารเป้าหมาย ควรศึกษาขอบเขต Impact Factor และกระบวนการ peer review ของวารสารก่อนเริ่มเขียน เพื่อปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้อ่านและนโยบายของวารสาร

การจัดโครงสร้างเนื้อหา ควรเริ่มจากการสร้าง outline ที่ชัดเจน แบ่งเป็นส่วนต่างๆ ตามมาตรฐาน IMRaD (Introduction, Methods, Results, and Discussion) หรือรูปแบบที่วารสารกำหนด

เทคนิคการเขียนแต่ละส่วน

บทคัดย่อ (Abstract) ต้องสื่อสารประเด็นหลักได้ครบถ้วนใน 150-300 คำ ประกอบด้วยปัญหาการวิจัย วิธีการ ผลการวิจัย และข้อสรุป ใช้ภาษาที่กระชับและเข้าใจง่าย

บทนำ ควรเริ่มจากบริบทกว้างแล้วค่อยๆ แคบลงสู่ปัญหาเฉพาะ อ้างอิงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุม และสิ้นสุดด้วยวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน

วิธีการวิจัย ต้องละเอียดเพียงพอให้ผู้อื่นสามารถทำซ้ำได้ รวมถึงการอธิบายเครื่องมือ กลุ่มตัวอย่าง และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิจัย

ความชัดเจนของข้อมูล ควรนำเสนอผลลัพธ์อย่างเป็นระบบ ใช้ตาราง กราฟ และรูปภาพประกอบการอธิบาย โดยไม่ตีความในส่วนนี้

การอภิปรายผล เป็นส่วนที่สำคัญที่สุด ต้องเชื่อมโยงผลการวิจัยกับทฤษฎีและงานวิจัยก่อนหน้า อธิบายข้อจำกัดและเสนอแนะการวิจัยต่อไป

กลยุทธ์การเขียนที่มีประสิทธิภาพ

การใช้ภาษา ควรใช้ภาษาทางวิชาการที่เหมาะสม หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาแสง รักษาความสอดคล้องของ tense และ voice ตลอดบทความ

การอ้างอิง ต้องถูกต้องตามรูปแบบที่วารสารกำหนด อ้างอิงแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือและทันสมัย จัดการรายการอ้างอิงให้เป็นระเบียบ

การตรวจทาน ควรให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขาตรวจสอบก่อนส่งตีพิมพ์ ตรวจสอบไวยากรณ์ การสะกดคำ และ ความสอดคล้องของเนื้อหา

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เริ่มต้น

การเขียนบทความวิจัยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝน ควรเริ่มจากการอ่านบทความในสาขาของตนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบและแนวทางการเขียน การมีที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำแนะนำจะช่วยเพิ่ม โอกาสในการตีพิมพ์สำเร็จ

การเตรียมตัวรับมือกับ reviewer comments และการแก้ไขบทความตามข้อแนะนำก็เป็นส่วนสำคัญ ของกระบวนการตีพิมพ์ที่ผู้เขียนต้องเรียนรู้และพัฒนาไปพร้อมกัน